

II. ULUSLARARASI IONIA KONFERANSI **30 MAYIS-1 HAZİRAN 2011, İZMİR**

Ergün LAFLI*

Özet

Bu kısa haber niteliğindeki yazıda 30 Mayıs-1 Haziran 2011 tarihlerinde İzmir-Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi'nde toplanan II. Uluslararası Ionia Konferansı tanıtılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ionia, Klasik Arkeoloji, İzmir, Yerleşim Arkeolojisi.

II. Uluslararası Ionia Konferansı 30 Mayıs-1 Haziran 2011 tarihlerinde İzmir-Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Ömer Köse Salonu'nda toplanmıştır. “Colloquia Anatolica et Aegaea, Congressus Internationales Izmirenses” arkeolojik toplantılar serisinin 5.'si olan bu konferansın ana teması Ionia Bölgesi'dir.

Antik Çağ'da Ionia Bölgesi Foça'dan Milet/Didim'e kadar olan kıyı şeridi ile 70 km'lik iç kısımları kapsar. Ionia Bölgesi arkeolojisinin daha iyi anlaşılması için Batı Anadolu ve Ege Havzası'nın diğer bölgeleri de konferans kapsamına dahil edilmiştir. Konferansın kronolojik fokusu İ.Ö. 1200 ile İ.S. 700 arasındaki devirler olmuştur. Antik çağda 100.000'in üzerinde nüfusa sahip Ephesos, Smyrna ve Pergamon gibi büyük kentlere ve Miletos gibi birçok koloniler kurmuş eski yerleşimlere sahip bu çok verimli bölge, hem karasal, hem de denizsel güçlerle çok geniş coğrafi alanlarda söz sahibi olmuş, içinde bulunduğu coğrafi alan dışındaki bölgeler üzerinde ekonomik ve kültürel bir

* Doç. Dr. Ergün LAFLI, Dokuz Eylül Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Ortaçağ Arkeolojisi Anabilimdalı Başkanı, İZMİR. <elafli@yahoo.ca>.

etki yaratmıştır. Buna rağmen İonia ile ilgili yayınlar, bölgenin arkeoloji bilimi için önemli bir nokta olmaya başladığı 19. yy.'ın sonlarından günümüze daha ziyade buradaki özellikle yabancı meslektaşların yaptıkları kazılar ve onların yayınları ile sınırlıdır. Bu çalışmalar arasında Ephesos, Miletos, Didyma, Priene, Klaros, Klazomenai, Kolophon ve Notion gösterilebilir. Buna rağmen İonia'da yapılan arazi çalışmaları ve diğer araştırmalar arasında bir kopukluk vardır. Önemli eksiklerden biri kazı sentezlerinin bir araya derlenmemiş olmasıdır. Son yıllarda Michael METCALFE'in University College of London'da, Kenan EREN'in Université de Paris II'de ve David HILL'in Universitetet i Oslo'da İonia ile ilgili yaptıkları doktora tezleri ile Alan GREAVES'in iki önemli yayını¹ İonia'nın aslında arkeolojik olarak ne kadar az tanındığını ortaya koymuştur. Ayrıca İonia'ya bağlı Ege Denizi'nde bulunan Yunanistan sınırları içerisindeki bölgelerde son yıllarda çok büyük arkeolojik yenilikler olsa da, Yunanistan ve Türkiye arasındaki arkeolojik iletişim kopukluğundan bu durum Türk arkeolojisine yardımcı olamamaktadır.

İonia arkeolojisindeki en büyük sorunlardan bir diğeri de interdisipliner çalışma yöntemlerinin kazılara yansımamış olmasıdır. Arkeoloji biliminde yeni gelişen bazı uygulamalar ("Yerleşim Arkeolojisi" gibi) bu bölgede çok az sahada uygulanmıştır. Çok yoğun bir yerleşime sahne olmuş bölge ile ilgili antik yerleşimleri içine alan ve yerleşim sistemlerini bir arada işleyen bir harita henüz mevcut değildir.

Antik İonia ile ilgili ilk bilimsel toplantı 26 Eylül-1 Ekim 1999'da Güzelçamlı'da gerçekleştirilmiştir. Alman Arkeoloji Enstitüsü'nün organizasyonluğunda düzenlenen bu sempozyumun nihai yayını, sempozyumun çok sonrasında 2007 yılında basılmıştır². Ayrıca antik Smyrna ile ilgili 2004 yılında İzmir'de M. Taşlıalan ve T. Drew-Bear tarafından bir sempozyum gerçekleştirilmiş, fakat bu toplantının yayını çıkmamıştır. Bu bilimsel altlıklar göz önüne alınarak konferansımızın başlıca amacı bölgedeki yerleşim tipleri konusunun tarihi ve arkeolojik değişimler içinde farklı perspektiflerle irdelenmesidir.

Konferansımızın ilk iki günü sunumlara ayrılmış, İngilizce ve Türkçe dillerinde 15'er dakikalık sunumlara yer verilmiştir. Sunumların toplam sayısı 22'yi bulmuştur. Konferansımızın toplam katılımcı sayısı yaklaşık 30 civarındadır (res. 1). Katılımcıların geldikleri ülkeler A.B.D., Danimarka,

¹ Bkz. Greaves 2002; ve Greaves 2010.

² Bkz. Cobet v.d. 2007.

II. Uluslararası Ionia Konferansı

Fransa, Kanada, Rusya, Türkiye ve Yunanistan'dır. Konferansımızın tek günlük gezisi ise 1 Haziran 2011 tarihinde İzmir kent içindeki üç arkeolojik müzeye yapılmıştır.

Konferans toplam yedi seksiyondan oluşmuştur. İlk dört seksiyon teorik bildiriler ve malzeme takdimi içerir: Ionia'nın denizsel ve tarihi parçaları (Justin LEIDWANGER, Deborah N. CARLSON ve Marina Yu. LAPTEVA), Ionia'nın yerleşim düzeni ve bazı yeni projeler (Hadrien BRU, Gökçe ŞİMŞEK ve Zeynep AKTÜRE), Ionia'da kültürler (Kenan EREN) ile Ionia'nın material kültürü (Ergün LAFLI ve Lynn E. ROLLER). Son üç seksiyonda ise Ionia bölgesindeki iki arazi çalışması türlü yönleriyle tanıtılmıştır: Nif Dağı (seksiyon 5 ve 6) ile bugün Yunanistan sınırlarında bulunan, antik çağda Miletos'a bağlı Agathonisi Adası (seksiyon 7). Nif Dağı çalışmalarında kazının genel durumu (Elif TÜL TULUNAY), Ballicaoluk sektörü (Müjde TÜRKMEN), Başpınar'daki Bizans devri mimarisi (Asnu Bilban YALÇIN), madeni buluntular (Daniş BAYKAN), nümizmatik buluntular (Dinçer Savaş LENGİR), Karamattepe, Ballicaoluk ve Dağkızılca'daki seramik buluntuları (Mustafa BİLGİN), Nif – Başpınar seramik buluntuları (Lâle DOĞER) ve cam buluntular (Üzlifat ÖZGÜMÜŞ) tanıtılmıştır. Agathonisi Adası ile ilgili olarak da Rhodos'daki 22 Numaralı Yunan Yerel Arkeolojik Kurulu'nda görev yapan üç Yunanlı meslektaş sunum yapmışlardır. Kazılar Pavlos TRIANTAFYLLIDIS tarafından sunulmuş, Konstantinos SARANTIDIS adadaki eski çatı sistemleri üzerine konuşmuş, Ioannis KARATASIOS seramik üretimi üzerine bir sunum hazırlamış ve Nektaria DASAKLI da adadaki konservasyon faaliyetlerini anlatmıştır.

Aslında Ionia Konferansı bir yandan Ionia'nın özellikle ön planda olduğu Arkaik Çağ için bu dönem Anadolu ve Ön Asya kültürleri olan Geç Hitit, Geç Assur, Geç Babil, Phryg, Lyd ve Urartu kültürlerinin de daha iyi anlaşılması için bir şanstır; buna rağmen bu bölgeler konusundaki bildiri sayısı maalesef bir hayli az olmuştur.

Konferansın bildirileri ise, yaklaşık 300 sayfalık bir kitap halinde bu satırların yazarının editörlüğünde "Archaeology of Ionia" ismi ile "Colloquia Anatolica et Aegaea. Acta congressus communis omnium gentium Izmirae V" serisinde 2013 yılında yayımlanacaktır. Bu kitapta İngilizce bildirilerin yanında, her bildiri için birer Türkçe özete de yer verilecektir. Konferansın bilimsel getirileri bu kitap içinde okunabilir.

Aradan geçen 12 yıldan sonra tekrar bir Ionia Konferansı (res. 2) düzenlenmesi, bu çok önemli bölgenin arkeolojisinin son yıllarda yapılan çalışmalarla bir kez daha irdelenmesi için oldukça yararlı olmuştur.

Kaynakça

Cobet v.d. 2007: J. Cobet, V. von Graeve, W.-D. Niemeier, K. Zimmermann (yaa.), *Frühes Ionien. Eine Bestandsaufnahme. Panionion-Symposion Güzelçamlı. 26. September - 1. Oktober 1999. Deutsches Archäologisches Institut* (Milesische Forschungen, 5. Cilt). Mainz: Verlag Philipp von Zabern 2007.

Greaves 2002: A. Greaves, *Miletos: A History*. Londra: Routledge 2002.

Greaves 2010: A. Greaves, *The Land of Ionia: Society and Economy in the Archaic Period*. Londra: Wiley-Blackwell 2010.

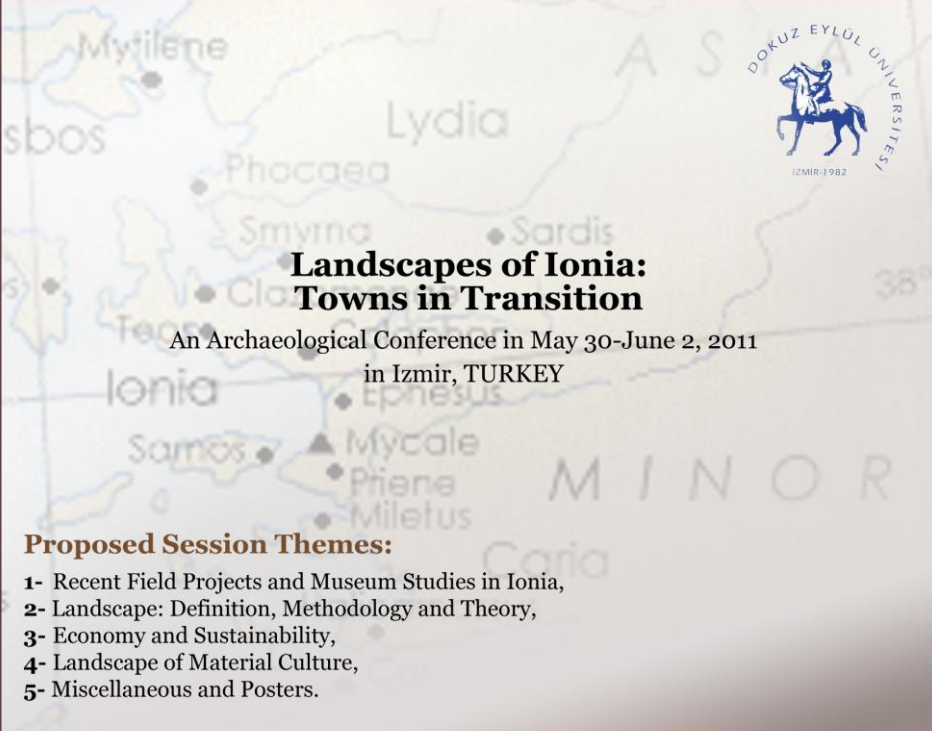
Resimler Listesi

Res. 1: 30 Mayıs-1 Haziran 2011 tarihlerinde İzmir’de toplanan II. Uluslararası Ionia Konferansı’nın katılımcıları (Dr. Müjde TÜRKMEN, 2011).

Res. 2: II. Uluslararası Ionia Konferansı’nın posterleri (Ceren KÖKTÜRK, 2010).

II. Uluslararası İonia Konferansı

**Landscapes of Ionia:
Towns in Transition**

An Archaeological Conference in May 30-June 2, 2011
in Izmir, TURKEY

Proposed Session Themes:

- 1- Recent Field Projects and Museum Studies in Ionia,
- 2- Landscape: Definition, Methodology and Theory,
- 3- Economy and Sustainability,
- 4- Landscape of Material Culture,
- 5- Miscellaneous and Posters.

Contact Address:
Doç. Dr. Ergün LAFLI
Dokuz Eylül Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi
Arkeoloji Bölümü
Tınaztepe/Kaynaklar Yerleşkesi, Buca
TR-35160 Izmir, TURKEY.
Fax: +90.232.453 90 93.
E-mail: ergun.lafli@deu.edu.tr

Conference Website:
http://www.khm.uio.no/konferanser/pdf/TnT_Conference_Izmir_2011.pdf

A classical engraved gem from the Museum of Izmir.

© Ceren KÖKTÜRK, 2010.